

Súčanský HLÁSNIK

Noviny obce Horná Súča - ročník VII. - číslo 3 - október 2003 - 2 koruny

Živ Bože, Otca Svätého!

(z návštevy Svätého Otca Jána Pavla II. na Slovensku)

Mesiac september sa stal pre Slovensko významným mesiacom. Už po tretíkrát zavítal na naše Slovensko zástupca Krista na zemi - pápež Ján Pavol II.

Kto je tento človek? Kto je Ján Pavol II.? Dvaja talianski novinári, ktorí sprevádzali Sv. Otca na mnohých jeho apoštolských cestách, v úvode svojej knihy o pápežovi napísali:

„Jestvuje muž, ktorý už niekoľko rokov nenecháva svet na pokoji. Pochádza z Poľska a volá sa Karol Wojtyła. Je 263. nástupcom Petra. Chodí po svete a rozpráva ľuďom o dobrej alebo zlej vôli. Vplýva na ľudí, aby sa stali bratmi a sestrami, a aby láska bola silnejšia. Jeho misijnársky pokoj je nesmierny, jeho apoštolské cesty odvážne, jeho výkrik po spásu veľmi hlasný. Ukazuje sa svetu so znameniami protirečenia - ako úbohý a mocný, ponížený a odsudzujúci, modliaci sa a teatrálny, oslavovaný i opovrhovaný, muž ducha i hromadných oznamovacích prostriedkov. Kresťania-katolíci v ňom vidia Kristovho nástupcu na zemi, ale jeho svedectvo pravdy a služba lásky sa dotýkajú každého človeka. Ján Pavol II. - človek, ktorého spaľuje túžba ohlasovať evanjelium, ohlasovať dobrú zvesť, že Boh žije a že miluje každého, bez ohľadu na jeho stav a postavenie. Človek, ktorý v dnešnej dobe množstva názorov na všetky možné otázky odvážne hlása posolstvo Krista, ktorý je Cesta, Pravda i Život. Pre neho Boh Ježiša Krista nielen jestvuje, žije a pôsobí, ale takisto, a to predovšetkým - BOH JE LÁSKA. Pápež chce kričať, aby jeho hlas došiel ku každému: „Uvedom si, nech si ktokoľvek a akýkoľvek, že si milovaný. Pamätaj, že evanjelium je pozvanie k radosti. Nezabúdaj, že Boh je tvoj Otec a že každý život, aj ten, ktorý je v očiach ľudí najbezvýznamnejší, má v jeho očiach hodnotu.“

To, že Boh, ktorý sa vtelil v Ježišovi Kristovi žije, pôsobí a formuje celý vesmír svojou láskou, kresťan, biskup, pápež Karol Wojtyła akýmsi spôsobom cíti, dotýka sa toho, zakusuje to, ako niekto, kto už dosiahol istotu. On je kameň, skala, ktorej sa môžeme zachytiť v hodine skúšky, v búrkach pochybností, v tých „tmavých nociach, ktoré ohrozujú našu vieru, ktorá je často taká slabá. On je svedok, ktorý neváha nad pravdami evanjelia, nepochybuje o jestvovaní

druhého sveta, kde každý dostane to svoje a kde každému bude daná, ak sa o to snažil, plnosť večného života.

Ján Pavol II. vykonáva túto službu ľuďom, ktorú sám Ježiš Kristus zveril jednému človekovi a urobil z neho svojho zástupcu. V evanjeliu sv. Lukáša hovorí Ježiš Petrovi: „Šimon, Šimon, hľa satan si vás vy-

žiadal, aby vás preosial ako pšenicu. Ale ja som prosil za teba, aby neochabla tvoja viera. A ty, až sa raz obrátiš, posilňuj svojich bratov.“ /Lk 22, 31-32/ Túto službu plní aj súčasný Petrov nástupca.

Ján Pavol II. je prvý pápež slovanského pôvodu. Jeho rodnou krajinou je Poľsko. Tam sa narodil, vyrástol a dlhý čas pôsobil ako kňaz a biskup. Ako pápež vo svojich príhovoroch a homiliách často, okrem iného, zdôrazňoval dve myšlienky: príspevok slovanských národov ku kultúre Európy a myšlienku zjednocovania Európy na základe spoločnej kresťanskej viery.

Svätý Otec je zástupca Ježiša Krista na zemi. Jeho najväčšie poslanie je presne to isté, ako poslanie Pána Ježiša, ohlasovať, že Božie kráľovstvo je tu, medzi nami. A tak ako Pán Ježiš nikdy nebol dlho na jednom mieste, ale svoju dobrú novinu, svoje evanjelium ohlasoval stále na iných miestach, tak isto i Svätý Otec navštevuje neustále iné miesta, nové krajiny, nových ľudí, aby ako zástupca Ježiša Krista ohlasoval jeho posolstvo.

Čo to pre nás znamená, že Božie kráľovstvo je medzi nami? Je to skutočne radostná novina, že Boh je tu, že miluje každého bez rozdielu. Nech má postavenie človek akékoľvek, Boh ho miluje. Boh si nesmierne váži každého. Miluje každého ako bytosť, ktorá je jedinečná a originálna a má svoje nezastupiteľné miesto v jeho pláne stvorenia a spásy. Toto je jadrom posolstva Pána Ježiša a s týmto posolstvom k nám prichádza aj jeho zástupca na zemi - Svätý Otec. Keď túto radostnú zvesť prijímame, pochopíme a zažijeme, môžeme sa započúvať a zamyslieť nad druhým dôležitým bodom posolstva Svätého Otca: „Chodte a ohlasujte túto radostnú zvesť všetkým národom, celému svetu!“ Svätý Otec kade chodí, všade vyzýva ľudí k ohlasovaniu tejto radostnej správy, k šíreniu evanjelia Ježiša Krista. Keď počujeme slová adresované mládeži v Denveri, keď počujeme jeho príhovory v Manile, nemôže nám uniknúť jeho silná výzva k ohlasovaniu evanjelia:

„Chodte a učte všetky národy! Dnešný svet je plný strachu, obáv a neistôt. Ľudia na mnohých miestach strácajú zmysel života, zmysel ich vlastnej existencie a existencie celého sveta. Práve tu, kresťania majú úžasný dar, ktorý môžu dávať svetu. Je to Kristovo evanjelium o božej láske, o odpustení a o slobode Božích detí. Nemôžeme sa vyhnúť utrpeniu a smrti a pokorne sa skláňame pred týmto tajomstvom. Utrpenie a smrť však neobišli ani Božieho Syna. Ježiš však vstal zmŕtvych. Jeho víťazstvo nad smrťou je najdôležitejšia a najsvetlejšia časť celého evanjelia. Ja som zvíťazil nad smrťou. V Ježišovom živote a v jeho posolstve posledné slovo nemá utrpenie a smrť, ale láska, radosť a život.“

(dokončenie na strane 2)

Živ Bože, Otca Svätého!

(z návštevy Svätého Otca Jána Pavla II. na Slovensku)

(dokončenie z prvej strany)

V krátkosti si zhrňme život tohto vzácného muža.

Svätý Otec Ján Pavol II., vlastným menom Karol Wojtyła, sa narodil 18. mája 1920 vo Wadowiciach v blízkosti Krakova v Poľsku. Pochádzal z rodiny poľského dôstojníka. Žiaľ, už v deviatich rokoch svojho života stratil matku. V štrnástich rokoch sa stal členom mariánskej družiny i členom divadelného krúžku. Vela športoval, zvlášť kajaky a lyžovanie, ale taktiež turistiku.

Už od prvého ročníka gymnaziálnych štúdií sa rozhodol stať kňazom. Svoje plány na chvíľu zmenil a to v poslednom ročníku. Vďaka učiteľovi poľštiny vzniklo v triede divadlo, ktoré ho natoľko zaujalo, že sa rozhodol stať hercom. Hrával najmä dramatické úlohy. Pri podávaní prihlášky na vysokú školu sa rozhodoval medzi štúdiom herectva a polonistikou. Polonistika napokon zvíťazila.

Na začiatku okupácie stratil otca i staršieho brata, ktorý bol zubným lekárom. Medzi spolužiakmi bol známy ako vtipár, ktorý neskazil žiadnu zábavu. Jeden rozdiel tu však bol - keď sa oni vybrali do krčmy, on sa nenápadne vytratil. Spomínajú na neho ako na vynikajúceho žiaka, ktorý rebeloval tak, že nenosil kravatu, ako bolo vtedy zvykom, a horný gombík na košeli mal vždy rozopnutý. Mnohí z nich dnes už nežijú, ale tí, ktorí sa s ním stretli na poslednej návšteve Poľska v roku 2002, nevedeli, či ho môžu oslovať „Lolek“, takú mal prezývku, alebo Vaša Svätosť.

Teológiu začal študovať tajne u kardinála Sapieho, pretože všetky semináre v Poľsku boli v čase okupácie zatvorené. Popritom ťažko pracoval v kameňolome v Krakove. Na sviatok Všetkých svätých, v roku 1946 bol vysvätený za kňaza. Pôsobil na viacerých miestach ako kaplán i farár a po štúdiách v Ríme, kde dosiahol doktorát teológie, sa stal profesorom na Katolíckej univerzite v Lubline.

Pomocným biskupom sa stal kuriózne. V septembri 1958 ho kardinál Wyszynski našiel s mladými ľuďmi na kajakoch pri prameni Visly. „Vedzte, že pápež si dovoľí všeličo“, povedal mu a podal menovací dekrét. „Nech sa stane vôľa Božia“, odpovedal Wojtyła. Za biskupa bol vysvätený 28. septembra 1958, na sviatok sv. Václava v katedrále na Waweli. Neskôr sa stal krakowským arcibiskupom a r. 1967 ho pápež Pavol VI. vymenoval za kardinála. Už ako biskup sa aktívne podieľal na zasadaniach 2. vatikánskeho koncilu.

Keď v októbri r. 1978 zomrel po 33 dňoch pápež Ján Pavol I., kardináli boli povolaní do Ríma, aby zvolili nového nástupcu. Na letisku sa objavili aj dvaja kardináli z Poľska. Keď ktorýsi novinár odfoťil Wojtylu, ako vystupuje z lietadla, ten vtipne poznamenal: „Vurí si nemyslíte, že budem pápežom?“ Talianske médiá po zvolení 58. ročného Karola Wojtyly za pápeža uviedli, že po pr-

vom hlasovaní túto hodnosť odmietol a prijal ju až po druhom hlasovaní. Iná verzia hovorí, že bolo iba jedno hlasovanie a po prvom odmietnutí ho presvedčil kardinál Wyszynski. Nakoniec bol r. 1978 za pápeža zvolený, ako prvý netalian po 455 rokoch od smrti Hadriána VI., ktorý pochádzal z Holandska. Stal sa 264. pápežom.

Svätý Otec popri všetkej svojej práci, ktorú vykonáva ako pápež v Ríme, je neúnavným a odvážnym misionárom na svojich misijných cestách. Svojim životom a konaním priamo uskutočňuje slová Ježiša Krista: „Idte a učte všetky národy!“ /Mt, 28,19/ Najdôležitejším dôvodom, obsahom a cieľom všetkých ciest Sv. Otca je ohlasovanie evanjelia alebo nová evanjelizácia - výrok ktorý on sám tak často používa. Misijné cesty „Jána Pavla II. sú uskutočňovaním myšlienok 2. Vatikánskeho koncilu, ktorý svojim učením o Cirkvi otvoril cestu k novým spôsobom evanjelizácie. Otvorenosť Cirkvi voči svetu nie je stratégia ani taktika, ale ako hovorí pápež Pavol VI., je to dialóg spásy. Aké je ovocie apoštolských ciest. Toto ovocie dozrieva vlastne už v príprave návštevy. Biskupské konferencie a jednotlivé diecézy využívajú túto príležitosť, na zmobilizovanie síl Cirkvi a na ich zjednotenie. Návštevy Sv. Otca sú akési duchovné cvičenia, ktoré prebiehajú nielen počas návštevy, ale určitú dobu aj pred a po návšteve. Prečo Svätý Otec tak často navštevuje mnohé krajiny? Na túto otázku raz odpovedal: „Tak ako v každej farnosti je užitočné a nevyhnutné, aby sa veriaci stretávali nielen so svojim duchovným otcom, ale aj so svojim biskupom, práve tak je potrebné a nevyhnutné, aby si veriaci v jednotlivých častiach sveta uvedomili svoju jednotu, vzájomnú spojitosť a rozmer celosvetovosti. Prítomnosť pápeža k tomu účinne napomáha.“

A práve preto prišiel k nám už po tretíkrát. Pri prvej návšteve, ešte v zjednotenom Československu, navštívil Prahu, Velehrad a na Slovensku len Bratislavu.

Pri druhej návšteve, už v samostatnom Slovenskom štáte, navštívil okrem Bratislavy aj starobylú Nitru, pútnické miesta Šaštín, Levoču a Košice, kde za svätých vyhlásil troch blahoslavených košických mučeníkov.

Tretia návšteva bola na prahu nového tisícročia. Pápež navštívil miesta, kde ešte nebol - trnavská katedrála, bansko-bystrická a rožňavská. A vyvrcholením programu bola nedeľa, kde Svätý Otec slávnostne blahorečil dvoch svedkov viery - gréckokatolíckeho biskupa Vasiľa Hopku a rehoľnú sestru z kongregácie Milosrdných sestier sv. Kríža Zdenku Shelingovú.

Svätý Otec opäť prišiel a priniesol nám posolstvo lásky a pokoja. Opäť a opäť nám hovorí slová Zmŕtvychvstalého: „Nebojte sa! Ja som s vami po všetky dni až do skončenia sveta.“ /Mt, 28,20/

Váš duchovný otec Jaroslav Ondráš

Chabovienka v Maďarsku

Bekešská Čaba leží v juhovýchodnej časti Maďarska, asi 300 km od hraníc so Slovenskom.

Je 68 tisícovým župným sídlom. V roku 1680 dedinu Turci úplne vyhubili. Vyludnené územia začali osídľovať Slováci z Horného Uhorska. Dnešní potomkovia Slovákov - zakladatelia mesta si podnes chránia dedičstvo. Starajú sa o jazyk a kultúru, zbierajú uchovávať a rozvíjať hodnoty duchovnej kultúry svojich otcov a starých otcov. Tieto nefahké úlohy plnia pomocou rôznych inštitúcií a spolkov. Jednou z nich je Dom slo-

venskej kultúry. Je to sídlo Čabianskej organizácie Slovákov a pracuje už vyše 10 rokov. Zameriava sa na ochranu Slovenského jazyka a zveľaďovanie slovenskej kultúry. Organizuje stretnutia a udržiava priateľské vzťahy s materskou krajinou. Na základe pozvania tohto spolku sa dostala do Bekešskej Čaby aj naša DH Chabovienka. Zúčastnila sa v dňoch 16.-18. augusta 2003 na stretnutí dychové skupín. Bo to vlastne súťažný festivalový program, na ktorom naša dychovka vystúpila hneď v prvý deň, pretože sa tam nezdržala počas celého festivalu. Chabovienka si právom vyslúžila dlhotrvajúci potlesk, pretože tam vytvorila skutočne vynikajúcu

atmosféru a náladu medzi ľuďmi. Získala mimoriadnu cenu poroty a zároveň i nové skúsenosti a zážitky. Pekné vystúpenie mala i v susednej dedinke Kondoroš, kde koncertovala na „Beťárskych dňoch“. Až na prehliadke výstavy spojenej s touto akciou sme zistili, že vlastne ide o „zbojnícke dni“ a bol tam prezentovaný aj „Slovák beťár“ - Juraj Jánošík. Niektorí „beťári“ z DH Chabovienka si vyskúšali aj atrakciu tohto podujatia, avšak „rozzúrenému býkovi“ všetci podľahli. Humoru bolo počas tejto návštevy dosť a ten je korením života.

Na záver treba len znovu poďakovať členom DH Chabovienka za reprezentáciu našej obce a popriať im veľa úspechov do ďalšej činnosti.

DOŽINKY 2003

V tomto roku sme z časových dôvodov dožinky poriadali dosť neskoro. Bolo to v nedeľu, 6. septembra, keď bola konečne voľná nedeľa i hudba. Žatva bola ukončená skôr, preto vence boli pripravené včas, keď bolo obilie. Tanečnú zábavu tentokrát mali členovia Miešaného speváckeho zboru Hornosúčan, ktorí sa zúčastnili aj dožinkového sprievodu. Vyhrávala dychová hudba Komoranka, ktorá šla po dedine a na tradičných miestach mala svoje zastávky: pri kultúrnom dome gazdovi a gazdinej boli odovzdané dožinkové vence, na farskom úrade p. farárovi, pri starostovi a riaditeľovi a. s. Súčanka.

Počasie bolo veľmi pekné a po skončení sprievodu mali ženy i žnice pripravené ob-

čerstvenie v kultúrnom dome. Počet účinkujúcich bol t. r. menší, ale o to viac bolo divá-

kov z dediny aj zo širšieho okolia. Večer sa konala tanečná zábava so skupinou GRAND.

FESTIVAL DH OKOLO SÚČE - 13. ročník

Nedeľa 27. júla 2003 bola dňom, kedy sa konal už 13. ročník festivalu dychových hudieb, ktorý má svoju tradíciu a samozrejme aj svojich fanúšikov zo širokého okolia i zo sused-

nej Moravy. Ľudia sú už zvyknutí na tradičného hosťa z Moravy, tentokrát boli až dvaja. A to Hrozenčané zo Starého Hrozenkova a Kumpanovi muzikanti z Velkých Bílovíc. Táto

kapela je známa svojou kvalitnou muzikou, o čom svedčí aj to, že prišli z koncertnej šnúry z Talianska a Viedne rovno do našej obce.

Festival otvorili fanfárami členovia Laugarícia kvartet a deti z DFS Čajka piesňou Súčanská dolina, ktoré vystriedal Martin Guga prednesom básne od nášho rodáka Jána Mikušince „Poslanie dychovky“. Za zvukov fanfár vystúpil známy konferenciér Ferko Bižoz, ktorý vyzval starostu na slávnostné otvorenie festivalu. Ferko

sprevádzal festival počas celého trvania a vhodným spôsobom informoval prítomných o kapelách, ktoré vystupujú a ich repertoári, o prítomných hosťoch, sponzoroch, či službách, ktoré ponúkali podnikatelia a členovia kultúrnej komisie. V tomto roku vystupovali: dychové hudby Chabovienka, Komoranka, Vlčovanka, Hrozenčané, Trenčianska dvanásťka a Kumpanovi muzikanti. Zmenou proti minulým ročníkom bolo dobrovoľné vstupné, ktoré vyberali na štyroch stanovištiach - cestách vedúcich na námestie. Po vystúpení kapely starosta odovzdával všetkým vedúcim ceny v podobe pohára a kvetov.

Konferenciér vyzval účinkujúcich aj prítomných na večernú tanečnú zábavu, ktorú odohrali Kumpanovi muzikanti v záhradnej reštaurácii. Záver patril piesni v podaní Z. Michalovej a L. Kramárovej a recitátorovi Martinovi Gugovi. Bola to akcia ktorej prialo počasie a prišli si na svoje aj priatelia dychoviek, pretože repertoár bol skutočne široký a zaujímavý.

E.K.

Malotriedna škola na Trnávke

V školskom roku 2002/2003 sme opäť zaznamenali niekoľko úspešných akcií, ktoré nám pomohli zviditeľniť sa na verejnosti. Najprv sme privítali koordinátorov Škôl podporujúcich zdravie z celého Trenčianskeho okresu, potom našich starších spoluobčanov v rámci roka - Úcta k starším.

V decembri k nám zavítal dobrý Mikuláš s košom plným balíčkov a hier do školského klubu detí.

Pred veľkonočnými sviatkami prebehol už 4. ročník regionálnej súťaže Vajíčko maľované, ktorého sa zúčastnili žiaci 1. stupňa z ôsmich škôl trenčianskeho okresu. V máji sa naši žiaci zúčastnili televízneho natáčania relácie Kakaošou v televízii Markíza, kde mali možnosť zapojiť sa do súťaží pred televíznou kamerou. Najväčšou a najzaujímavejšou akciou bola návšteva žiakov z moravskej strany. Navštívili nás deti zo Základnej školy v Rokytnici z Českej republiky. Na ich návštevu sme sa dobre pripravili. Vyrobili sme darčeky, premysleli jedálny lístok, vyzdobili interiér školy. Záležalo nám na tom, aby sa im u nás páčilo a aby si odniesli od nás nezabudnuteľné zážitky. Čím ešte?

No predsa cestou Začarovným lesom. Využili sme ohotu starších, bývalých žiakov školy a mamičiek. Na ceste lesom stvárnil rozprávkové postavy tak dokonale, že hosťujúci žiaci /ba i naši/ si veru odniesli poriadne zážitky, keď stretli čerta, víly, vodníkov, zlé ženy, ježibaby, pážatá a pod. Žiaci z Moravy u nás prežili celé dva dni aj s nocľahom. Vznikli nové priateľstvá, ktoré pokračovali na Peňažnej a pretrvávajú dodnes. Za vydarený priebeh stretnutia chceme touto cestou vyjadriť úprimné poďakovanie všetkým sponzorom: Ing. Švajdovi za bryndzu, aby sme mohli pripraviť typické pohostenie - bryndzové halušky, p. Zemano-
vičovi za domáci chlieb na spoločné večerné opekanie slaniny a špekáčkov, p. Veronike Bučkovej za sladkosti na súťaže, celému rodičovskému združeniu, mamičkám za chvíle strávené pri príprave stravy, p. Marte Škundovej, Zuzane Panákovovej, Márii Škundovej. Žiaci oboch škôl si v peknom prostredí zahrali futbalový zápas, vybíjanú a neskoro večer ustali, ale šťastní zaspávali v priestoroch našej školy. Na toto stretnutie budeme dlho spomínať. Po slávnostnom ukončení školského roku sme sa rozišli na prázdniny. Na našu žiačku, Gabrielu Parišovú však čakali netradičné zážitky. Prostredníctvom školského klubu detí a p. vychovávateľky Bc. Juricovej Vierky bola vybraná do detského tábora, ktorý organizovala Nadácia Markíza. Gabika nám v septembri prišla porozprávať svoje zážitky a ukázať fotografie.

Mgr. Anna Sukubová

Kultúrne akcie v II. štvrtroku 2003

- 5.7. - S pod Chabovej toho vršku
- 6.7. - Hornosúčanské hudobné leto - koncert Horsus a miešaný spevácky zbor Hornosúčan
- 12.7. - cyklotúra
- 13.7. - Hornosúčanské hudobné leto - koncert GRAND a žonglérske duo M+M
- 27.7. - Festival dychových hudieb Okolo Súče - 13. ročník
- 10.8. - Znie pieseň Závrskou dolinou
- 16.-18.8. - Chabovienka v Maďarsku
- 23.8. - stretnutie na Peňažnej
- 28.8. - nočná túra na Krásny Dub
- 30.8. - 100. výročie vzniku DHZ
- 7.9. - dožinky
- 25.9. - vystúpenie kúzelníka pre základnú školu

Všeobecne záväzné nariadenie č.2/2003 o úhradách za služby poskytované obcou Horná Súča

Obecné zastupiteľstvo v Hornej Súči na základe ust. par. 4, ods. 3 písm. e), f), g), a i) zák. SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov s použitím paragrafu 11 ods. 3 písm. g) cit. zákona vydáva toto VZN.

§ 1

Úvodné ustanovenia

1/ Toto všeobecne záväzné nariadenie upravuje bližšie úhrady za služby poskytované obcou Horná Súča a vykonávané Obecným úradom v Hornej Súči.

2/ Stanovené a určené ceny, príp. ich rozpätie je záväzné pre všetky orgány obce Horná Súča a orgány obecného zastupiteľstva obce Horná Súča.

3/ Stanovenie a určenie ceny sa odvíja od platnej právnej úpravy a najmä zák. NR SR č. 18/1996 o cenách a ostatných osobitných predpisov.

Tieto ceny sú záväzné tiež pre rozpočtové a príspevkové organizácie Obce Horná Súča a tiež podnikateľské subjekty založené alebo vytvorené obcou Horná Súča vo vzťahu k majetku obce, ktorým disponujú a tiež vo vzťahu k činnostiam zakotveným v zriaďovateľských alebo zakladateľských listinách.

Cenou sa rozumie peňažná suma dohodnutá pri nákupe a predaji tovaru alebo vytvorenej na ocenenie tovaru na iné účely. Za cenu podľa tohto zákona sa považuje aj tarifa /§2 zák. NR SR č. 18/1996 Z.z. o cenách.

§ 2

Dohoda o cene

1/ Dohoda o cene je dohoda o výške ceny alebo dohoda o spôsobe, akým sa cena vytvorí, s podmienkou, že tento spôsob cenu dostatočne určuje. Dohoda o cene v zmluve aj tým, že kupujúci zaplatí cenu tovaru vo výške požadovanej predávajúcim /§ 3 ods. 1 zák. č. 18/1996 Z.z. o cenách/.

2/ Súčasťou ceny môžu byť úplné alebo sčasti náklady na obstaranie, spracovanie, obeh tovaru a zisk /§ 3 ods. 3 zák. NR SR č. 18/1996 Z.z. o cenách/.

ZMLUVY

§ 3

Úvodné ustanovenie

1/ Účastníci zmluvy sú povinní dbať, aby sa pri úprave zmluvných vzťahov odstránilo všetko, čo by mohlo viesť k rozporom. /§ 43 Občianskeho zákonníka/.

2/ Účastníci zmluvy nesmú zneužívať svoje postavenie na miestnom trhu /§ 12 zák. NR SR č. 18/1996 Z.z. o cenách/.

§ 4

Návrh na uzavretie zmluvy

1/ Obec Horná Súča stanovuje sadzobníky cien, ktorý je uvedený v prílohe tohto všeobecne záväzného nariadenia.

Tento sadzobník cien je návrhom na uzavretie zmluvy v súlade s ust. § 43 a Obč. zákonníka.

2/ Sadzobník cien tvorí neoddeliteľnú súčasť tohto všeobecne záväzného nariadenia a je záväzný pre všetkých pracovníkov obce aj starostu obce.

Starosta obce je oprávnený v prípade určenia ceny minimálnou alebo maximálnou hodnotou rozhodnúť o konkrétnej cene pri uzatváraní zmluvy.

§ 5

Splatnosť ceny

1/ V prípadoch jednorázového poskytovania služieb zo strany obce nemusí byť uzatváraná písomná zmluva. Postačuje dohoda a úhrada ceny služby.

Doklad o úhrade za poskytnutú službu musí obsahovať náležitosti požadované osobitnou právnou úpravou - najmä zák. č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve.

2/ Pokiaľ ide o nájom nehnuteľností a hnuťelných vecí v majetku obce Horná Súča, musí byť uzavretá písomná zmluva.

Nájomná zmluva - okrem ďalších náležitostí - musí obsahovať tiež aj

- výšku nájomného s tým ako a kedy je suma splatná

- zmluvné pokuty v prípade neplnenia zmluvných povinností

3/ Zmluvné prevody majetku a predaj majetku obce Horná Súča a tiež aukčný predaj majetku je určený osobitnou úpravou - Zák. č. 138/91 Zb. o majetku obce v znení neskorších predpisov a „Zásadami hospodárenia s majetkom obce“.

SPOLOČNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 6

Spoločné ustanovenia

1/ Príjmy zo zmluvných vzťahov sú príjmami rozpočtu obce Horná Súča.

2/ Ak toto nariadenie neobsahuje bližšiu úpravu, použije sa Občiansky zákonník a zák. NR SR č. 18/1996 Z.z. o cenách.

3/ Sadzobník cien určených obcou musí byť zverejnený na úradnej tabuli v obci.

Zároveň musí byť umožnené každému nahliadnuť do tohto všeobecne záväzného nariadenia a tiež sadzobníka cien.

4/ Starosta obce je oprávnený v individuálnych prípadoch - v prípadoch hodných osobitného zreteľa /najmä sociálne pomery a pod./ rozhodnúť aj inak.

Nesmie však znížiť cenu o viac ako jednu polovicu z návrhu ceny určenej sadzobníkom cien.

5/ Zabezpečovanie verejnoprospešných služieb obcou Horná Súča je riešené osobitnou zmluvou uzavretou v súlade s § 3 ods. 3 písm. a) zák. SNR č. 369/90 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

§ 7

Záverečné ustanovenie

1/ Na tomto všeobecne záväznom nariadení sa uznieslo Obecné zastupiteľstvo v Hornej Súči dňa 22. augusta 2003.

2/ Zmeny a doplnky tohto všeobecne záväzného nariadenia schvaľuje Obecné zastupiteľstvo v Hornej Súči.

3/ Toto všeobecne záväzné nariadenie nadobúda účinnosť dňom 1.10.2003

SADZOBNÍK služieb poskytovaných obcou HORNÁ SÚČA

1. Poplatok za spotrebovanú vodu :

- za rok 2003 paušál /41 m³ x 8,- Sk/ 328,- Sk

- od 1.1.2003 do 30.9.2003 podľa odpočtu vodomeru za 1 m³ 6,- Sk

- paušál pre chalupárov /1 chalupa/:

za spotrebovanú vodu v r. 2003 400,- Sk

za spotrebovanú vodu v ďalších rokoch 500,- Sk

2. Poplatok za vybudovanie hrobky:

hrobka 110 x 245 3000,- Sk

hrobky 210 x 245 3700,- Sk

3. Cintorínsky poplatok za miesto na cintoríne:

obyčajné 150,- Sk

krypta 500,- Sk

4. Poplatok za chladiaci box v dome smútku:

prvý deň 200,- Sk

každý ďalší deň 150,- Sk

poplatok za viac ako tri dni určí starosta.

5. Poplatok za vyhlásenie v miestnom rozhlase:

pre občanov 20,- Sk

pre podnikateľov 50,- Sk

6. Poplatok za kopírovanie:

formát A 4 - jedna strana 2,- Sk

formát A 3 - jedna strana 3,- Sk

7. Poplatok za prenájom priestorov KD:

priestory na obchodnú činnosť za 1 hodinu 100,- Sk
spoloč. sála na tanečnú zábavu, svadbu, diskotéku a pod. pre občanov Hornej Súče

- mimo vykurov. obdobia 2200,- Sk

- vo vykurovacom období 2700,- Sk

- pre ostatných občanov a organizácie mimo

vykurov. obdobia 2700,- Sk

vo vykurovacom období 3200,- Sk

spoločenská sála - stretnutie 700,- Sk

zasadačka - stretnutie 400,- Sk

spoloč. sála v KD Vlčí Vrch a Trnávka 800,- Sk

spoloč. sála v KD Dúbrava, Závrská 700,- Sk

zasad. miestnosti v KD na osadách 400,- Sk

priestory pri KD Trnávka, V.Vrch, Závrská, Dúbrava

využívané na tan. zábavu a diskotéku 250,- Sk

kuchyňa do 24 hodín 700,- Sk

kuchyňa - rodinné oslavy 350,- Sk

8. Poplatok za prenájom zariadenia kuchyne KD:

- pohár na šampanské 1,- Sk

- pohár štamperlík 0,40 Sk

- pohár lisovaný 0,1 l 0,50 Sk

- pohár značkový 0,1 l 1,- Sk

- pohár lisovaný 0,2 l 0,50 Sk

- pohár značkový 0,2 l 0,50 Sk

- šálka kávová s podšálkou 0,60 Sk

- kávová súprava nová 1,- Sk

- tanier dezertný, hlboký, plytký 1,- Sk

- príbor /lyžica antikor., vidlička, nôž/ 1,- Sk

- lyžička kávová antikorová 0,20 Sk

- misa polievková 1,- Sk

- misa kompótová 0,50 Sk

- misa prílohová 1,- Sk

- miska kompótová 0,50 Sk

- podnos tortový 0,50 Sk

- podnos zákuskový 0,50 Sk

- lyžica prikladacia 0,50 Sk

- vidlička prikladacia 0,50 Sk

- naberačka antikorová 1,- Sk

- džbán 1,- Sk

- obrus biely 15,- Sk

- obrus banketový 20,- Sk

- uterák, utierka 10,- Sk
- poháre-duritky 1,- Sk
V prípade zakúpenia nového predmetu rozhodne o výške prenájmu starosta obce.

9. Náhrady za straty inventára KD:

- tanier hlboký 50,- Sk
- tanier plytký 40,- Sk
- tanier dezertný 20,- Sk
- lyžica príborová 40,- Sk
- vidlička príborová 40,- Sk
- nôž príborový 40,- Sk
- lyžička kávová 20,- Sk
- pohár štamperlík 10,- Sk
- pohár 0,1 l hrubé sklo 15,- Sk
- pohár 0,1 l tenké sklo 20,- Sk
- pohár duritka 15,- Sk
- pohár šampus 40,- Sk
- misa polievková 200,- Sk
- misa príloková 150,- Sk
- misa kompótová 100,- Sk
- naberačka antikorová 160,- Sk
- šálka na kávu s podšálkou 40,- Sk
- obrus 60,- Sk
- obrus nový 150,- Sk
- naberačka obyčajná 30,- Sk
- tliek na mäso 80,- Sk
- varechy 6,- Sk
- podnos z umelej hmoty 69,- Sk

- pohár 5 cl tenké sklo 20,- Sk
- džbán 150,- Sk
V prípade zakúpenia ďalších predmetov účtovať náhradu obstarávacej ceny.

10. Poplatok za prenájom stolov a stoličiek z KD (použitie mimo budovy KD):

- stôl 20,- Sk
- stolička 5,- Sk

11. Prenájom nebytových priestorov:

obchodné, reštauračné a kancelárske priestory
1 m²/rok 190,- Sk
výrobné, skladovacie priestory 1 m²/rok 160,- Sk
garáže, spoločenské, kultúrne a ďalšie priestory
1 m²/rok 130,- Sk

12. Prenájom nebytových priestorov a zariadenia v budove 232 a obecných bytov

vykurovacie obdobie 1 noc/lôžko 100,- Sk
nevykurovacie obdobie 1 noc/lôžko 70,- Sk
V právomoci starostu je dohodnúť i vyššie poplatky a tieto účtovať podľa dohody.

13. Prenájom bytov - podľa nájomných zmlúv.

14. Dopravné služby:

vozidlo AVIA TNA 32-97

18,- Sk za každý začatý km jazdy
30,- Sk za každých začatých 15 min. zdržania

vozidlo TRAMBUS TN 91-05

24,- Sk za každý začatý km jazdy
50,- Sk za každých začatých 15 min. zdržania

cisternové vozidlo /vývoz fekálií TNA 19-57/
20,- Sk za každý začatý km jazdy
300,- Sk za jeden vývoz

práce s bielorusom

120,- Sk za každých 15. min použitia, t.j. od odchodu z garáže do príchodu do garáže
480,- Sk za jednu hodinu

práce s traktorom TN 49-16

25,- Sk orba za každý začatý 1 ár
70,- Sk za každých začatých 15 min. jazdy pred a po orbe
90,- Sk za každých začatých 15 min. použitia
360,- Sk za hodinu za iné práce ako oranie

AVIA TN 99-61 MP 13

120,- Sk za každých začatých 15 min. použitia, t.j. od príchodu na pracovisko do odchodu z pracoviska = 480,- Sk za hodinu
50,- Sk za každých začatých 15 min. použitia pre druhého pracovníka

18,- Sk za každý začatý km jazdy
práce stavebnej činnosti 250,- Sk za 1 hodinu
kolesový rebrik 50,- Sk/deň
skladová prirážka 3% z nákupnej ceny
za fakturovaný materiál zo skladu
prirážka za zneškodnenie odpadu /výbojky, žiarivky/ 20,- Sk/kus

Cenník nadobúda účinnosť dňom 1.10.2003

Pavol Bilčík, starosta obce

Všeobecne záväzné nariadenie č. 3/2003

Obecného zastupiteľstva v Hornej Súči o podmienkach prideľovania nájomných bytov a bytov osobitného určenia v obci

Obecné zastupiteľstvo v Hornej Súči na základe Smernice Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR č. 8/1999 v znení Smernice č. 1/2001, ktorou sa určujú pravidlá pre poskytovanie príspevkov na výstavbu nájomných bytov a bytov osobitného určenia, stanovuje nasledovné podmienky na ich prideľovanie:

Článok 1.

Základné ustanovenia

1/ Obec Horná Súča realizuje výstavbu 10 byt. jednotiek ako nadstavbu budovy zdravotného strediska na účely nájomného bývania:

- 1-izbový - (32,56 m²)
- 1-izbový - (41,26 m²)
- 1-izbový - (35,37 m²)
- 2-izbový - (48,62 m²)
- 2-izbový - (56,36 m²) (bezbarierový)
- 3-izbový - (64,83 m²)
- 3-izbový - (65,26 m²)
- 3-izbový - (65,49 m²)
- 3-izbový - (76,96 m²)
- 3-izbový - (77,62 m²)

2/ Obec Horná Súča poskytne fyzickej osobe (ďalej len nájomcovi) nájomný byt, ktorý Obec Horná Súča postavila za podmienok určených Smernicou MV RR SR č. 8/1999 v znení Smernice MV RR SR č. 1/2001 pri splnení nasledovných kritérií:

a/ žiadateľ je občanom obce Horná Súča s výnimkou Čl. 3. bod 2

b/ žiadateľ nie je vlastníkom bytu alebo rodinného domu

c/ žiadateľ predloží potrebné doklady - potvrdenie o prijíme za uplynulý rok, žiadosť, občiansky preukaz

d/ vyžaduje sa vek žiadateľa 18 rokov

e/ Mesačný príjem nájomcu a osôb s ním bývajúcich, ktorých príjmy sa posudzujú spoločne podľa osobitného predpisu neprevyšuje trojnásobok životného minima, vypočítaného pre žiadateľa a osoby, ktorých príjem sa vypočíta z príjmu za predchádzajúci kalendárny rok ako podiel tohto príjmu a príslušného počtu mesiacov, počas ktorých sa príjem poberá.

Článok 2.

Podmienky pre byty osobitného určenia

1/ Žiadateľ alebo člen jeho domácnosti je osoba s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorého miera funkčnej poruchy je 50% a viac a je schopná samostatne sa o seba postarať.

Článok 3.

Podmienky pre poskytnutie nájomného bytu

1/ Žiadateľia, ktorí žijú v sociálne nevyhovujúcich podmienkach /viac rodín v domácnosti/

2/ Žiadateľ je odborník v oblasti, ktorých má obec nedostatok a jeho činnosť je priamo spojená s Obcou Horná Súča.

3/ Žiadateľ, s ktorým bude uzatváraná zmluva o nájme zloží pred podpísaním zmluvy Obci Horná Súča finančnú zábezpeku vo výške 3-mesačného nájomného na účet obce.

Článok 4.

Uzatváranie nájomných zmlúv

1/ Nájomná zmluva bude uzatvorená na dobu určitú, ktorá neprevyší tri roky, s výnimkou, ak nájomcom je občan so zdravotným postihnutím, u ktorého doba nájmu neprevyší desať rokov.

2/ Nájomná zmluva na užívanie bytu, ktorý spĺňa podmienky podľa osobitného pred-

pisu bude uzavretá len s občanom so zdravotným postihnutím, ak takýto občan nepožiadaval o uzavretie nájomnej zmluvy, možno uzavrieť zmluvu s iným občanom na dobu určitú, ktorá neprevyší jeden rok.

3/ V nájomnej zmluve bude upravené právo nájomcu na opakované uzatvorenie nájmu bytu pri dodržaní podmienok uvedených v nájomnej zmluve a osobitnom predpise /§ 71 Občianskeho zákonníka/.

4/ Nájomca je povinný tri mesiace pred skončením nájmu podľa nájomnej zmluvy písomne upovedomiť

Obecný úrad o skutočnostiach, ktoré sú dôvodov na predĺženie nájomnej zmluvy.

5/ Dôvody na predĺženie nájomnej zmluvy s prihliadnutím na plnenie si povinnosti nájomcu súvisiacich s užívaním bytu posúdia orgány poverené konaním vo veciach bytov podľa čl.5.

Článok 5.

Orgány poverené rozhodovaním o prideľovaní nájomných bytov a bytov osobitného určenia

Obecné zastupiteľstvo v Hornej Súči rozhoduje vo veciach prideľovania bytov a bytov osobitného určenia.

Komisia sociálna, bytová a zdravotná a komisia finančná na základe preskúmania žiadostí pripravujú zoznam uchádzačov o prideľovanie nájomných bytov a bytov

osobitného určenia, ktorí spĺňajú podmienky na prideľovanie

Článok 6.

Záverečné ustanovenia

Schválené uznesením OZ č 8/2003-OZ zo dňa 12.9.2003

PAROCHIA Feslő Szucza (pokračovanie)

Farnosť Horná Súča

K histórii farnosti patria aj rehoľné povolania. Sestry, pochádzajúce z našej farnosti sú z troch rehoľí:

- Spoločnosť dcér kresťanskej lásky sv. Vincenta de Paul - Vincentky

- Kongregácia Milosrdných sestier sv. Kríža

- Rehoľa Školských sestier de Notre Dame.

Známe sú iba rehoľníčky z 20. storočia, z predchádzajúcich storočí nie je známa žiadna rehoľníčka z našej farnosti.

1. Spoločnosť dcér kresťanskej lásky sv. Vincenta de Paul - Vincentky

Spoločnosť dcér kresťanskej lásky DKL /bežne zaužívaná skratka na Slovensku/ bola založená 29.11.1633 v Paríži sv. Vincentom De Paul a sv. Lujzou de Marillac. Tento francúzsky svätec pochádzal z chudobnej roľníckej rodiny a preto veľmi dobre poznal veľkú duchovnú a materiálnu biedu svojej doby. Založil najskôr Spolky kresťanskej lásky, v ktorých pracovali ženy ochotné pomáhať a venovať sa tým najchudobnejším. Pretože videl, že chudoba potrebuje „celých ľudí“, ktorí by sa im venovali, založil Spoločnosť pozostávajúcu z jednoduchých vidieckych dievčat, ktoré boli ochotné obetovať sa Bohu a svoju lásku preukazovať službou bližným.

DKL sa snažia nájsť prístup k človeku, pomáhať mu v jeho potrebách. Vo svojich komunitách sa usilujú viesť jednoduchý spôsob života a slúžiť starým, chorým, opusteným bezdomovcom, mládeži, deťom, väzňom...

Ústredný dom Spoločnosti DKL je v Paríži (vo Francúzsku), kde sídli i generálna predstavená. Generálny predstavený sídli v Ríme.

Na Slovensku je Spoločnosť DKL prítomná už od roku 1861, kedy prišli prvé sestry do Nitry.

No až v roku 1922 bola ustanovená samostatná provincia DKL so sídlom najskôr v Ladcoch, neskôr na Medrike (v Čechách). V súčasnosti je sídlo slovenskej provincie v Nitre (Šindolka).

Slovenská provincia má v súčasnosti asi 490 sestier, ktoré žijú v menších či väčších komunitách na Slovensku, v Čechách, na Ukrajine a na Sibíri.

Komunity na Slovensku: Banská Bystrica, Beckov, Belušké Slatiny, Bijacovce, Bošany, Bratislava, Dolný Kubín, Hlohovec, Košice, Martin, Nitra, Nitrianske Pravno, Pezinok, Rajec, Trnava, Žilina, Šaľa.

Komunity v Čechách: Brno, Kolín, Hradec Králové, Medrika, Přepychy, Stará Boleslav.

Na Ukrajine sú 2 malé komunity a na Sibíri od roku 2000 jedna komunita.

Spoločnosť DKL je misionárska. Sestry - Slovenky slúžia bližným aj v cudzine - v Čechách, na Ukrajine, na Sibíri, vo Vatikáne, vo Francúzsku, v Peru.

Úradným dorozumievacím jazykom je francúzština, ale využíva sa i španielsky a anglický jazyk.

Sestry Vincentky skladajú 4 sľuby: sľub chudoby, sľub čistoty, sľub poslušnosti a sľub služby chudobným. Mladé dievčatá sa na svoje povolanie pripravujú niekoľkoročnou formáciou počas kandidatúry, postulátu a v seminári. Po niekoľkých rokoch skladajú sľuby. Tieto sľuby skladajú na 1 rok (s úmyslom vydržať do konca života) a každoročne si ich na sviatok Zvestovania Pána obnovujú.

Z našej farnosti sú známe tieto rehoľné sestry Vincentky: sestra Nonáta Vrbová, sestra Galla Koprivňanská, sestra Mária Mráziková, sestra Koleta Gagová, sestra Prudencia Švajdová, sestra Patrícia Habániková, a sestra Justína Škundová

Pramene: Zápisy - Provincijálny dom Nitra, august 2003-09-27

Spracovala: Čajová

Súčanskí maratónci na prvých miestach...

Nie, nebudem písať o atlétach, ale vlastne tak trochu áno. Poštové holuby sa dajú priradiť tiež k športovcom. Dokážu prelieť neuveriteľnú vzdialenosť. Svojou húževnatosťou, vytrvalosťou a fascinujúcou orientáciou potešia nejedného netrepezlivého chovateľa, ktorý ich vyslal na závod. Po zimnom klude sa i súčanskí chovatelia nemohli dočkať kedy si konečne porovnajú výkony svojich operených zverencov s chovateľmi z iných častí trenčianskeho regiónu. Mimochodom, región sa rozprestiera od Piešťan až po Ilavu.

Na prvé závody 180 chovateľov posielajú až vyše tisíc holubov. Zánovné auto značky „MAN“ pozberá závodníkov z 11-tich klubov do špeciálnej nadstavby.

Tu sa holúbky cítia dobre. Na dlhšie trate sú napájané i krmené, aby po vypustení čo najrýchlejšie našli cestu na rodný holubník. Sezóna tohto roku sa začala kratšími vzdialenosťami, od 150 km, začiatkom mesiaca mája. Postupne sa dĺžka tratí zvyšuje na 400 - 1000 km. Už v začiatkových pretekoch súčanské holuby leteli na popredných miestach ale na prvé víťazstvo sme čakali až do 6-teho závodu. Šestročný holúbok Jozefa Mičáka v absolútnej forme porazil 2735 konkurentov zo závodu AŠ dlhého 440 km. Túto vzdialenosť prekonal za 6 hodín a 37 minút.

Sezóna pokračovala svojím tempom víkend čo víkend, až sme sa dostali k národnému pretekovi.

Vyhrať tento závod je sen každého zápalného chovateľa. Na štart v Kolíne nad Rýnom, v západonemeckom Porýní sa zišli kamióny s poštovými holubmi takmer z celého Slovenska. Kto asi vyhrá? Nemecký štartér povolil štart až poobede o 13,15 hod. za oblačného počasia.

To znamenalo, že holuby nedoletia v prvý deň a budú musieť nocovať a dolietavať na druhý deň ráno. Vefa z nás si nahováralo, no čo keby tak náhodou ten môj priletel ešte dnes. No budme zasa realisti - 820 km je na takéto zvieratko do večera priveľa. A predsa. O 22,10 bola úplná tma, zosadol mladý, iba 2-ročný holúbok tiež k mladému chovateľovi Robovi Ludvikovi. V ten deň bol jediný a o to väčšia radosť z víťazstva. Po prepočte letel holub rýchlosťou 118 km za hodinu.

K ďalšiemu veľkému víťazstvu súčanských maratóncov prispela 3-ročná holubička chovateľa Augustína Seriša. Ukázala chrbát všetkým opereným prenasledovateľom a zvíťazila na trati kráľovskej disciplíny dlhej 1000 km z Belgického Bruselu. Holuby boli odštartované o 11.00 h a víťazka doletela na svoj holubník na druhý deň o 10,19 h. Úctyhodný výkon!

Do tretice zviditeľnil súčanských chovateľov holúbok Ondreja Koprivňanského na trati dlhej 750 km zo západonemeckého Koblenzu. Borec doletel s polhodinovým náskokom za silného protivetru a tepla. Môžem podotknúť, že tento holub nás dvakrát

úspešne reprezentoval na celoštátnych výstavach a taktiež v rôznych súťažiach Čiech i Slovenska, kde získal za popredné miesta krásne poháre. Konečný 20. závod z Chebu sa konal posledný júlový víkend.

A ako sa hovorí „koniec dobrý, všetko dobré“, z tohto závodu vyhral súčanský holub Ondreja Koprivňanského. Porazil 2686 holubov a priniesol piate víťazstvo nášmu klubu. V histórii našej mladšej chovateľskej činnosti sú to veľké chovateľské úspechy. Samozrejme, neprídu sami od seba, treba na nich pracovať na úkor osobného voľna a samozrejme, každý koníček čosi stojí.

No hoby je hoby a víťazstvá chutia sladko. Na záver ďakujeme za toleranciu našim najbližším.

LETU ZDAR!

Majstrovstvá ZO Horná Súča (20 chovateľov)

1. miesto - Koprivňanský Ondrej	7376 bodov
2. miesto - Malých Milan	6043 bodov
3. miesto - Mičák Jozef	3643 bodov
4. miesto - Ludvík Robert	3398 bodov
5. miesto - Jurica Miroslav	3295 bodov

Majstrovstvo pásma Sever (70 chovateľov)

1. Koprivňanský Ondrej - Horná Súča	7376 bodov
2. Kováč Ladislava - Horňany	6823 bodov
3. Ing. Kopačka Jozef, Kameničany	6763 bodov
4. Malých Milan, Horná Súča	6043 bodov
5. Horečný Jozef, Slávnica	5894 bodov

Ondrej Koprivňanský

KAPITOLA ZDRAVEJ VÝŽIVY

Je naozaj nenahraditeľné?

Žijeme v spoločnosti, v ktorej nám reklama ponúka často nepravdivé informácie aj o potravinách. Na základe odborných poznatkov musíme sami zistiť, akú majú v skutočnosti vitálnu hodnotu.

Jedným z opakovaných tvrdení je aj to, že mäso je nenahraditeľné. Často počujeme a čítame, že kto je mäso, trpí nedostatkom bielkovín, je chudokrvný, slabý a pod. Dravci konzumujú mäso iných zvierat v surovom stave, čo je u nich prirodzené. Podobne by mal i človek jesť mäso surové, konzumuje ho však už tepelne spracované, bielkovina je už značne zbavená živín, čo je podstatný rozdiel. O týchto stratách čítame už menej.

Pozrime sa, čo nám hovoria odborné informácie. Možno ani nevieme, že miliardová Čína kryje potrebu bielkovín na 96 percent z rastlinnej ríše, Európania na 52 percent a Severná Amerika len na 29 percent. V roku 1990 bola zverejnená rozsiahla čínsko-americká štúdia Stravovanie a zdravie, ktorá má 920 strán. Pracoval na nej známy odborník na výživu prof. T. Collin Campbell, vyhodnocovaná bola krv a moč. Prišli k poznatku, že Číňania jedia takmer 10-krát menej živočíšnej bielkoviny ako priemerný občan USA. Okolo 25 percent Američanov je obeznych. Výživu podmienených civilizačných chorôb je podstatne menej postihnutých Číňanov ako obyvateľov USA, ktorí sa živia vo veľkej miere priemyselne vyrábanými potravinami. Pozoruhodné je aj to, že keď v západných krajinách bývalí Číňania začali konzumovať viac mäsa, boli postihnutí chorobami západnej civilizácie napr. poruchou obehového ústrojenstva, cukrovkou, rakovinou a pod. Ďalší poznatok z Číny hovorí o tom, že ak bola pôvodná strava s nelúpajúcou ryžou a rastlinnou kuchynou nahradená živočíšnou stravou, nastal až 50-násobný! nárast ochorení srdca a obehového ústrojenstva.

V roku 1991 bola zverejnená štúdia o amerických sestričkách, ktoré veľa konzumovali mäso. U týchto bol zistený 2,5 krát vyšší nárast rakoviny hrubého čreva ako u iných sestričiek, ktoré jedli mäso len vo veľmi malom

množstve a uprednostňovali rastlinnú stravu.

Hedelberská štúdia, ktorá je doteraz najväčšou v Nemecku, prišla k týmto uzáverom: "Všeobecne bol zistený podstatne menší nález zhubných nádorov u vegetariánov, ktorí zriedka trpia na chronické choroby napr. poruchy krvného tlaku alebo angínu pectoris. Dožívajú sa vyššieho veku, sú všeobecne zdravší, nemajú nadváhu, pestujú kvalitný život, majú dobré vedomosti o denaturovaných potravinách a platí pre nich zásada, potraviny máme konzumovať pokiaľ možno v prírodnej forme."

Viacerí odborníci z výživy ešte i dnes propagujú dávno prekonané tvrdenie o nadradenosti živočíšnej bielkoviny. Ešte v roku 1965 na Medzinárodnom kongrese o výžive v Londýne sa konštatovalo, že "z hľadiska výživy vhodne kombinované bielkoviny rastlinného pôvodu sú na nerozoznanie od bielkovín živočíšnych". Toho istého názoru sú aj odborníci zo Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO) dr. Bressani a dr. Behar. Je pozoruhodné, že niektorí naši odborníci nedoporučujú používať sóju ako náhradu mäsa, WHO a ďalšie organizácie tvrdia niečo iné. Výskum a prax WHO dokazuje, že "potraviny živočíšneho pôvodu nemožno naďalej považovať za dominantu správnej výživy".

MUDr. S. Dluholucký CSc, hlavný odborník ministerstva zdravotníctva pre pediatriu uvádza, že sója je jediná potravina povolená WHO / FAO ako surovina na výrobu náhrady materského mlieka a sójové mlieko možno používať ako umelú výživu od narodenia.

Obavy z nedostatku príjmu bielkovín z rastlinnej stravy sú teda zbytočné, veď i najsilnejšie zvieratá ako slon, nosorožec, gorila sú bylinožravce. Napríklad i kôň, keď mu dáme ovos, ako dobre fahá. I náš organizmus si dokáže vytvoriť plnohodnotné bielkoviny z rastlín.

Tepelná úprava bielkovín

vyvoláva závažné chemické, pre ľudský organizmus škodlivé procesy, ktoré sú menej publikované. Ešte v roku 1977 vedci Negao a Jugimura dokázali, že tepelnou úpravou bielkovín najmä živočíšnych, dochádza k roz-

kladu (pyrolýze) niektorých aminokyselín. Tieto pyrolyzáty svojou rakovinotvornou aktivitou predstihujú doteraz známu najsilnejšiu látku - aflatonín - produkt plesne *Aspergillus flavus*. Tieto nebezpečné látky vznikajú v mäse pri krátkodobej tepelnej úprave okolo 250 °C alebo pri dlhodobej pri 100 - 150 °C. Tepelnou úpravou vzniká ďalej metylcholantren a 3,4 benzpyrén, obidve sú rakovinové látky. Aminokyseliny po tepelnej úprave sú už veľmi znehodnotené a pre človeka málo využiteľné. Do tejto oblasti patria aj masové konzervy, ktoré sú aj chemicky konzervované.

Ani údeniny nemajú čisté svedomie. Pri údení nabierajú na seba rakovinotvorné látky, hlavne 3,4 benzpyrén, ktorý sa nachádza aj v tabakovom dyme. Napr. 10 dag mäkkej salámy údené obsahuje toľko benzpyrénu ako 40 - 50 vyfajčených cigariet. Mäso údené studeným dymom 20 °C obsahuje 2 mikrogramy benzpyrénu, pri horúcom dyme 80 °C až 12 mikr. Rovnako vysoký obsah týchto škodlivín má údené alebo pečené na ražni či opekané špekáčky, ktoré s obľubou jedia naše deti.

"Majetkové priznanie" mäsa

Je na uváženie, lebo obsahuje aj škodlivú aminokyselinu metionín, hnilobné baktérie, purínové látky, z ktorých sa tvorí kyselina močová, toxický tyramín a xantín. Spolu s mäsom jeme aj lieky, ktoré treba na ničenie baktérií, lebo zvieratá trpia na rozličné choroby. Vedľajším účinkom týchto liekov je urýchľovanie ich rastu. Temer polovica svetovej produkcie antibiotík končí v maštaliach. Napr. chloramfenicol, od ktorého sa upustilo pre nežiaduce účinky na ľudí, patrí k najpoužívanejším liekom pri chove ošipáných a dobytká.

V mäse sa nachádzajú paraziti, ktorí s ním žili, pesticídy, látky na spomaľovanie hnilobných procesov napr. dusitan, ďalej sulfid sodný, ktorý maskuje zápach rozkladajúceho sa mäsa a spôsobuje zachovanie "sviežej farby". Mäso je síce bohaté na bielkoviny a železo, ale aj na škodlivé nasýtené tuky, je kyselinotvorné, neobsahuje vlákninu, enzýmy, sacharidy a takmer žiadne vitamíny A, C a E.

Reakcia organizmu na mäso

býva aj problematická, lebo človek sa cíti unavený, býva ospalý, zvyšuje sa počet bielych krviniek, zvyšuje sa hustota krvi a dochádza ku kyslej reakcii. Vnútorne prostredie človeka je zasadiť, tak ako u všetkých pľodožravcov. Pri konzumácii mäsa sa tieto negatívne javy nevyskytujú, biele krvinky zostávajú v norme, lebo prírodnú stravu považuje náš organizmus za prirodzenú.

Zvieracie mäso telo spracováva so značným vypätím síl. Uvedené príznaky sú prirodzenou obranou organizmu, keď sa bráni proti infekciám. Dôsledkami tohto znásilňovania sú potom civilizačné choroby, čo je možné aj laboratórne dokázať. Všetky tieto poznatky sú od švajčiarskeho prof. MUDr. Stahlina a sú uvádzané v odbornej literatúre, avšak lekármi ignorované a zatajované. Výsledky výskumu v posledných desaťročiach poukazujú na to, že konzumácia mäsa človeku škodí. V ľudskom organizme sa dlho zdržuje a pomaly putuje 10 m dlhým črevom, kde zahŕňa a vytvára množstvo toxínov. Okrem toho sa zistilo, že nestrávené mäso zostáva niekedy v črevách až niekoľko mesiacov. MUDr. Jonáš tvrdí, že keď robia v lete u pacientov výplachy čriev, nájdu tam aj to, čo jedli na Vianoce.

Americký lekár Michael Klapér v jednom časopise uvádza, že ako mladý lekár bol pri operácii rakoviny hrubého čreva. Na čreve videl akési "vačky" (divertikulus). Operujúci lekár potvrdil, že muž jedával veľa mäsa, ktoré nemá vlákninu. Strava vychádza von veľmi pomaly a črevné baktérie rozkladajú mäso v karcinogénne látky, ktoré podporujú vznik rakoviny. Aj týmto som pochopil, že konzumácia mäsa nie je vhodná pre ľudský organizmus. Lekárske štúdiá dokázali, že už 4-5 ročné deti mali usadeniny v tepnách, ktoré pochádzajú zo živočíšnych tukov. Ročne sa zistí v USA 600.000 žien postihnutých rakovinou prsníka a 50.000 prípadov rakoviny prostaty u mužov. Na lekárskej fakulte sme sa naučili, že tieto choroby sú väčšinou dôsledkom nesprávnej výživy. Toľko doktor Klapér.

Ján Lysý

(dokončenie v budúcom čísle)

Základná škola Michala Rešetku

Počet žiakov: 358 chlapcov 178

1. stupeň 112 dievčat 180

2. stupeň 246

Zloženie: Obec - 219, Závrská - 36, Trnávka - 31, Repáky - 24, Vlčí Vrch - 24, Dúbrava - 21, Skalka n. V. - 2, Dolná Súča - 1

Trieda	Počet žiakov	Triedny učiteľ
Dúbrava 1.-2. roč.	10	E. Chupáčová
1. trieda	22	T. Michalová
2. trieda	27	M. Bulejková
3. trieda	22	H. Hulínová
4. trieda	31	M. Levák
5. A. trieda	19	N. Nováková
5. B. trieda	23	Z. Šatková
6. A. trieda	24	G. Micháliková
6. B. trieda	28	O. Ondrušková
7. A. trieda	21	E. Balajová
7. B. trieda	21	T. Orišeková
7. C. trieda	22	H. Tencerová
8. A. trieda	14	K. Gugová
8. B. trieda	21	V. Laurinec
9. A. trieda	28	E. Múková
9. B. trieda	25	M. Rajnincová

Ostatní pedagogickí pracovníci: J. Maras, J. Kopunec, J. Petrovičová, d.p.f. J. Ondráš - náb. v. 1. - 4. ročníku

Noví: Miriam Radosová - učí Aj, Z, Pr. Juraj Šedivý - špeciálny pedagóg a dejepis Školský klub detí - K. Majerčiaková /25 detí/ J. Chomová /Dúbrava/ Riaditeľ školy - D. Černek Zástupca riad. školy - D. Zakopčanová Vekový priemer kolektívu je 42 rokov.

Prevádzkoví pracovníci:

ekonomka školy: V. Birásová
adm.-mzdová ref.: M. Chupáčová
školský údržbár: P. Birás
upratovačky: M. Panáková, A. Balalová, V. Častulínová - 1/3-ový úv.
vedúca ŠJ: H. Krišková
hlavná kuchárka: A. Repová
kuchárky: T. Švajdová, L. Vranáková
Počet stravníkov ZŠ - 140, MŠ - 60

DÚBRAVA

školská upratovačka: J. Barteková
prev. pracovníčka ŠJ na 1 úv. S. Barteková

Základná škola vlastní počítačový učebňu INFOVEK s Internetom. Od októbra 2003 ponúkame verejnosti tieto služby:

Kurz	Trvanie v hodinách	Cieľ	Obsah
MS Word základ	10	Zvládnutie základnej práce spracovania textov na PC pre potreby administratívy	Celkový prehľad a možnosti, popis, základná práca, použitie pre elektronickú komunikáciu, vytvorenie a spracovanie jednoduchého textu, úprava, tlač
MS Excel základy	10	zvládnutie základnej práce spracovania tabuliek na PC pre potreby administratívy a dostatočný prehľad o aplikácii MS EXCEL 2000	celkový pohľad a možnosti, popis a základná práca, všeobecný prehľad pojmov pre spracovanie tabuliek v MS EXCEL 2000, vytvorenie a spracovanie jednoduchých tabuliek, úprava, tlač
MS Windows 98 základ	10	schopnosť pracovať s MS Windows 98 ako užívateľ, orientácia v pojmoch a základnej práci s PC.	Všeobecné pojmy, znalosti a základná práca v oblasti výpočtovej techniky a PC - základná práca s MS Windows 98 - plocha, okná, ikony, kopírovanie, presúvanie, atď.
Práca s PC základ	10	schopnosť orientovať sa v základnej práci s PC a výpočtovou technikou pre potreby administratívy	Základy MS Windows 98, MS WORD 2000, MS EXCEL 2000, elektronická komunikácia
MS Excel pokroč.	10	schopnosť zvládnuť prácu v oblasti spracovania dát v MS EXCEL 2000 pre potreby administratívy	MS EXCEL 2000 - práca s viacerými listami, skupinovú úpravu, používanie vzorcov a funkcií pre výpočty v tabuľke, popis najčastejšie používaných funkcií, grafická prezentácia dát - tvorba a úprava grafov v MS EXCEL 2000
MS Word pokroč.	10	schopnosť zvládnuť spracovanie textov a jednoduchú grafickú úpravu na PC pre potreby administratívy	MS WORD 2000 - grafické spracovanie, estetické štandardy, spracovanie textov, úprava, formátovanie, tlač, štandardné užívateľské nastavenia, použitie v elektronickej komunikácii
Práca s PC pokroč.	10	zvládnutie práce s PC pre potreby administratívy, schopnosť orientovať sa v bežnej kancelárskej práci s PC a výpočtovou technikou	MS OUTLOOK 2000, MS WORD 2000, MS EXCEL 2000, elektronická komunikácia - pre mierne pokročilých
MS Power Point	4	ovládanie základných možností programu MS PowerPoint 2000, schopnosť vytvárať jednoduché prezentácie - ich prenos a uloženie na iné PC	oboznámenie sa s možnosťami MS PowerPoint 2000 a s jeho prostredím, vytváranie jednoduchých prezentácií, návrhov, zmeny a úpravy snímok, úprava a vkládanie textu, tabuliek a grafov, uloženie prezentácie
Tvorba WWW stránok	6	Samostatne vytvoriť webovskú prezentáciu	Oboznámenie s možnosťami Front Page 2000
Programovanie Delphi	14	Vytváranie vlastných jednoduchých programov	Všeobecné pojmy, práca s premenými
Kurz práce s internetom	5	Samostatne na internete vyhľadať informácie	Vytváranie a práca s emailovou schránkou, štruktúra internetu,

LIPKA

Jesenné úvahy

Jeseň je obdobím zberu úrody z našich polí, je to najbohatšie obdobie roka, kedy nám Zem rozdáva svoje plody. Lenže keď sa zamyslíme nad našim prežívaním celého roka zistíme, že v súčasnej dobe chceme mať všetky ročné obdobia a všetky roky čo najbohatšie.

Chceme stále brať, bez uvedomenia si, že je potrebné aj dávať, aj obetovať - snahu, prácu, vedomosti. Bez dávania, odovzdávania sa, naše bohatstvo sa budú stále zmenšovať, až sa vyčerpajú. V Perzii sa rozpráva tento poučný príbeh:

„V čase hladomoru oznámili perzskému kráľovi Perosovi, že v najbohatších mestách jeho krajiny umierajú chudobní od hladu. Kráľ napísal vlastnoručne do každého mesta takýto list:

Kdekoľvek medzi vašimi múrmi umrie chudobný človek od hladu, uvážim za neho bohatého a nechám ho umrieť hladom.

Odvtedy už nikto v krajine neumieral od hladu, pretože bohatí sa o svoj blahobyť začali deliť s chudobnými. „Rozprávka?! Skutočná udalosť?! Určite, aj keď trochu upravená. Stále sú na svete tí, ktorí sa dokážu so svojím prebytkom podeliť, no zdá sa že v súčasnosti je ich príliš málo.

Našťastie sú však aj takí, ktorí síce prebytok nemajú, ale s tým čo majú sa ochotne a nezištne podelia. To sú tí, ktorí vytvárajú medzi nami dobro, ktorí tvoria akúsi záruku toho, že ľudstvo sa lakomosťou a bezohľadnosťou nezničí.

Max Rössler píše iný poučný príbeh:

„Chcel by som si užít svoje dni“, povedal jablonoňový kvet, rozkvitnutý v plnej kráse. „Nepotrebujem nikoho, kto by sa chcel popasať na môj účet“. A mrzutý striasal mušky a chrobáky, ktoré si chceli naň sadnúť. Jemne sa kolísal na slnku, uzavrel sa, keď začalo pršať a pil šavu zo stromu až mu líčka zružoveli.

„Pusť ma dnu!“ bzučala okolo neho včielka. „Chem ťa navštíviť a porozprávať sa.“

„Nemám nič na rozdávanie!“ volal jablonoňový kvet a odvrátil sa na druhú stranu. „Nesiem ti pozdrav z lúky“, bzučal okolo čmeliak, „a niečo som ti aj priniesol.“

„To poznám“, odvetil kvet. „Ty mi doniesieš najakú maličkosť a odo mňa chceš veľa. To teda nie!“

A tak ostal kvet sám. Keď sa jar chýľila ku koncu, začali vo vzduchu poletovať okvetné lístky. Aj jablonoňový kvet poslal svoju korunku na cesty. Onedlho biela a ružová nádhera stromov pokryla zelený trávnik.

Vtedy jablonoňový kvet zbadal, že ostatné kvety majú malé pevné srdiečka, ktoré začínali rásť.

Pozrel na svoje vlastné srdiečko, ale bol tam iba drobný, suchý uzlík na stopke. Teraz by už bol rád zavolať späť svojich návštevníkov, no bolo už neskoro.

Miesto úvahy k tomuto príbehu uvádzam výstižné slová na túto tému:

„Spoznal som márnosť úsilia o materiálne ciele. Všetok majetok, ktorý som sa snažil získať, je dnes pre mňa menej ako láskavý pohľad druhého človeka.“

A. J. Cronin

S pozdravom Vaša Lipka

SÚČANSKÝ HLÁSNÍK

vydáva Obecný úrad Horná Súča. Redakčná rada: Eva Klinková, Júlia Čajová, Kvetoslava Gugová, Júlia Sásková, Pavol Bilčík. Vychádza vo vydavateľstve DELTA, Jirí Foldyna, 913 31 Skalka n/V., tel.0905/259 315, e-mail:delta@naex.sk, www.deltax.sk. Registrácia: Oú Trenčín č. 04-456/96-RK. © DELTA